

SLUTRAPPORT

UTVÄRDERING AV FRISKA VINDAR

2020-02-04

SLUTRAPPORT

Utvärdering av Friska vindar

KUND

Samordningsförbundet Trollhättan, Lilla Edet och Grästorp

KONSULT

WSP Advisory

WSP Sverige AB
121 88 Stockholm
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10 7225000

wsp.com

UPPDRAGSNAMN
Följeforskning Friska Vindar

UPPDRAGSNUMMER
10285037

FÖRFATTARE
Thomas Lidén

DATUM
2020-02-04

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
2	BAKGRUND	5
2.1	FRISKA VINDAR	5
2.1.1	Hälsa för alla	5
2.1.2	Trampolinen	5
2.1.3	Projektmål	6
2.2	TIDIGARE ANALYSER OCH RAPPORTERINGAR FRÅN UTVÄRDERAREN	6
2.2.1	Nulägesanalys	6
2.2.2	Halvtidsrapport	7
3	UNDERLAG FÖR SLUTUTVÄRDERINGEN	9
3.1	OBSERVATIONER OCH INTERVJUER UTIFRÅN DELTAGARNAS PERSPEKTIV	9
3.1.1	Observationer	9
3.1.2	Kort diskussion om utvärderarens intryck	10
3.1.3	Intervjuer	11
3.1.4	Kort diskussion om utvärderarens intryck	13
3.2	INTERVJUER MED PERSONAL I SAMVERKANDE VERKSAMHETER	14
3.2.1	Projektet har på ett framgångsrikt sätt erbjudit individanpassade första steg i rehabiliteringen – steg som tidigare inte funnits.	14
3.2.2	Projektet har avlastat och underlättat för personal i de intervjuades verksamheter	15
3.2.3	Projektet och dess aktiviteter passar inte alla individer, men det finns olika uppfattningar om det passat vissa grupper mer än andra	15
3.2.4	Samverkan mellan verksamheterna har utvecklats men upplevs till viss del vara för personbunden	16
3.2.5	Kort diskussion om utvärderarens intryck	17
3.3	PROJEKTETS EGNA UPPFÖLJNING	17
3.4	FÖRLÄNGNING, FRISKA VINDAR 2.0	18
4	SLUTSATSER	20
5	BILAGOR	22

1 INLEDNING

Kontigo har sedan februari 2018 utvärderat ESF-projektet Friska vindar. Utvärderingsuppdraget togs i april 2019 över av WSP efter att Kontigo uppgått i WSP.

Friska vindar ägs av Samordningsförbundet Trollhättan, Lilla Edet och Grästorps – med nämnda kommuner, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Västra Götalandsregionen som samverkanspartners. Projektet har syftat till att:

- återföra personer som varit sjukskrivna till arbetsmarknad eller studier,
- utveckla de deltagande aktörernas arbete med målgruppen,
- utveckla samverkan mellan nämnda aktörer.

Denna slutrapport ämnar svara på om och på vilka sätt projektet lyckats uppnå detta syfte. Utvärderingen har utöver detta genomförts som en så kallad lärande utvärdering. Det innebär ett dubbelt uppdrag: dels att följa projektets arbete mot måluppfyllelse och dels att fungera som ett stöd och bollplank. Utvärderingsuppdraget har haft som mål att:

- Bedöma projektets upplägg och organisering utifrån de uppsatta målen för projektet samt förväntade effekter.
- Kritiskt granska projektets arbetssätt och kontinuerligt återge konstruktivt vilka vägval som kan väljas så att projektet under rådande omständigheter arbetar effektivt mot uppsatta målsättningar.
- Belysa och synliggöra de möjligheter till bättre organiserande under tidens fortlöpande.
- Konstruktivt framhäva inneboende motsättningar i projektet, eller andra hinder samt återge förslag på hantering så att projektet blir så framgångsrikt som möjligt.

2 BAKGRUND

2.1 FRISKA VINDAR

Fokus för Friska Vindar har varit att hjälpa kvinnor och män med lång sjukskrivning att hitta tillbaka till arbetsmarknaden samt att utveckla arbetssätten och samverkan kring målgruppen. Projektet uppstod på Försäkringskassans initiativ, då man såg att antalet långa sjukskrivningar ökade och att kommunerna, i synnerhet Trollhättans Stad, som arbetsgivare står för många av de långa sjukskrivningarna. Då problemet berör alla de myndigheter som ingår i ett samordningsförbund, och samordningsförbundet också är en samlingspunkt och arena för dessa berörda myndigheter, såg man förbundet som en lämplig projektägare.

Friska vindar har genomförts 2017-09-01 tom 2019-11-30 och hade som målsättning att erbjuda plats för 200 deltagare (80% kvinnor och 20% män). Man har enligt projektets uppföljning vid projekt slut arbetat med totalt 191 deltagare (81% kvinnor och 19% män).

Målgrupp för projektet har varit personer som

- har en pågående sjukskrivning eller nyligen avslutat en sjukskrivning men saknar anställning eller annan sysselsättning,
- är sjukskriven från anställning och som bedöms stå långt från arbetsmarknaden. För denna bedömning ska kunna göras måste sjukskrivningen ha pågått i över 90 dagar. Personen ska vara behov av stöd som inte erhålls genom ordinarie rehabilitering.

Initiala behovsanalyser indikerade att en övervägande majoritet i målgruppen är kvinnor och att den psykiska ohälsan står för drygt 40 % av sjukskrivningarna. Sjukskrivningarna bland anställda i kvinnodominerade yrken ökar och kommunerna arbetar i stor utsträckning i den sfären. Därmed har antalet kvinnor i projektet varit betydligt högre än antalet män. Sjukskrivningarna har varit långa och vägen tillbaka beräknas ta lång tid för målgruppen. Därför har man i projektet arbetat med flera olika typer av aktiviteter, aktiviteter på olika nivåer och utgått från individens behov.

Målgruppen var vid projektstarten ny för projektägaren, men man har arbetat utifrån sedan tidigare existerande insatser: "Trampolinen" och "Hälsa för alla". Man har med andra ord velat pröva om arbetssätten inom dessa insatser kan vara gynnsamma för projektets målgrupp.

2.1.1 Hälsa för alla

Hälsa för alla bedriver gruppverksamhet kring kost, hälsa och motion mm. Man promenerar och provar yoga, lagar mat och samtalar kring kostens betydelse. Det finns också möjlighet att genomföra hälsokartläggningar. Föreläsningar kring stress och sömn ingår också liksom mindfulness och social samvaro med andra i samma situation. Personalen har goda kontakter i de olika myndigheterna och kan hjälpa till att lotsa deltagarna rätt när frågor uppstår.

2.1.2 Trampolinen

Trampolinen har sedan 2008 arbetat med unga vuxna med funktionsvariationer. Här arbetar man i team där handläggare från

Försäkringskassa, kommun och Arbetsförmedlingen finns och man sitter samlokaliserat vilket ger korta beslutsvägar. Verksamheten bedrivs både i grupp och individuellt. Fokus har sedan starten 2008 legat på att finna lämpliga arbeten eller studier samt även förberedande praktikplatser som ska vara lämplig utifrån de enskildas behov och förmåga. Gruppträffarna handlar om arbetslivets villkor och kan innebära både föreläsningar i Trampolinen egna lokaler men också studiebesök på arbetsplatser. På Trampolinen skriver man också sitt CV och arbetar med sitt personliga brev och här finns möjlighet att använda sig av Arbetsförmedlingens verktyg Vägvisaren. Studie- och yrkesvägledare kommer och berättar om möjligheterna till studier i olika former och man gör också studiebesök på folkhögskolan i Trollhättan. Dessa gruppaktiviteter varvas med individuella samtal där handläggare lär känna deltagaren närmare för att på så sätt kunna finna lämplig praktikplats/arbetsträningsplats.

I projektet har deltagare haft möjlighet att börja i Hälsa för alla och sedan röra sig över till Trampolinen, som ett sätt att närma sig mer arbetsrelaterade insatser.

2.1.3 Projekt mål

Friska Vindar har haft följande kvantitativa mål med avseende på deltagarna:

- 25 % åter i arbete eller studier.
- 50 % skall närma sig arbetsmarknaden.
- 70 % skall uppleva ökad hälsa.

Projektet har även haft mål kopplade till organisation och samverkan:

- Organisationerna skall under projektiden samverka med individen i fokus och samarbetet mellan myndigheterna emellan skall öka när det gäller kontakten kring sjukskriven personal.
- Utveckla metoder och upplägg (inom insatserna Hälsa för alla och Trampolinen) som är effektiva arbetssätt och att informationen om arbetet når ut i de organisationer som möter målgruppen.

Projektets logik, eller "röda tråd" beskrivs vidare i den förändringsteori som tagits fram inom projektet (bilaga 1).

2.2 TIDIGARE ANALYSER OCH RAPPORTERINGAR FRÅN UTVÄRDERAREN

För att ge en fortsatt bakgrund och kontext för både projektet och denna slutrapport presenteras här delar av tidigare analyser och rekommendationer. Ett urval har gjorts av delar som anses vara relevant att lyfta fram och sätta i relation till det som har kommit fram i den fortsatta utvärderingen. Vi går därför kort tillbaka till nulägesanalysen och halvtidsrapporten som presenterades i april 2018 respektive november 2018.

2.2.1 Nulägesanalys

I nulägesanalysen, färdigställd i april 2018, presenterade vi ett antal utmaningar som vi såg i projektet:

- Rekryteringen av deltagare sågs som en stor utmaning, vilket uppfattades som ett möjligt hinder i arbetet med metodutveckling.

- Målgruppsdefinitionen upplevdes som ett dilemma. Det finns olika tolkningar av sjukskrivningsbegreppet och projektgruppen förde en diskussion med ESF-rådet gällande möjligheten att bredda målgruppsdefinitionen till att också omfatta deltidssjukskrivna. ESF-rådet tillät dock inte det.
- Samverkansproblem och hög personalomsättning beskrevs som en delförklaring i rekryteringen av deltagare. Nulägesanalysen lyfte vikten av att dokumentera utmaningar för samverkan för att identifiera de strukturella hindren samt att fortsätta förankringsarbetet inom respektive organisation.
- Det efterfrågades också en tydlig strategi med metodutvecklingen, med hänvisning till det relativt låga deltagarinflödet. Framförallt med tanke på den nya målgruppen i form av sjukskriven personal som kan skapa efterfrågan för nya metoder.

2.2.2 Halvtidsrapport

I halvtidsrapporten, som presenterades i november 2018, hade projektet kommit vidare i många av dessa utmaningar. Trots den snävare målgruppsdefinitionen som ESF gjorde och som därmed blev fortsatt utgångspunkt för Friska vindar, lyckades projektet väl i att öka antalet deltagare. Detsamma gällde metodutvecklingen. Dock återstod utmaningar vad gällde samverkan mellan de berörda organisationerna.

Som stöd presenterade vi en forskningsöversikt över just samverkan. Översikten tog sin utgångspunkt i hur långtidssjukskrivna personer vanligtvis omfattas av komplexa diagnoser. Det innebär att processen för att rehabilitera en person med en lång sjukskrivning kompliceras, i och med att det kräver att flera olika aktörer samverkar. Gruppen kännetecknas också av en utdragen rehabiliteringsprocess. Det handlar om de komplexa sjukdomsbilderna men också om att de rehabiliteringsinsatser som riktas mot gruppen tenderar att vara allt för fragmentiserade mellan de samverkande aktörerna (Andersson et al., 2010). Risken med fragmenterade insatser är att rehabiliteringen blir kortsiktig eller havererar. Det kan också hända att individer hamnar i en gråzon med rundgång mellan rehabiliteringsaktörer eller i värsta fall att individer kan riskera att falla mellan stolarna.

Forskningsöversikten visade även på olika former för samverkan och delade in dessa i två kategorier: strukturella modeller som bygger på interorganisatorisk samverkan (samverkan mellan olika organisationer) och processinriktade modeller för samarbete mellan olika specialister eller yrkesgrupper¹. Friska Vindar har arbetat utifrån arbetssätt som motsvarar båda dessa modeller, vilket vi återkommer till.

I halvtidsrapporten presenterades flera rekommendationer, bland annat uppdelat mellan strukturell och processuell samverkan. Dessa redogörs för i en nedkortad version här.

Strukturell samverkan – utveckla för att bli ett långsiktigt stöd i implementeringen

Regelverk och direktiv som styr olika myndigheters uppdrag kan ibland upplevas hindrande för samverkan. Ett steg för att överbrygga sådana hinder är att identifiera vad det är som gör att samverkan försvåras och se på vilka framkomliga vägar som finns. Alltså hur långt vi kan komma givet de olika

¹ Andersson Johanna & Axelsson Runo, Bihari Axelsson Susanna, Eriksson Andrea & Åhgren Bengt (2010) Samverkan inom arbetslivsinriktad rehabilitering – en sammanställning av kunskap och erfarenheter inom området. Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap.

uppdrag vi har. Det här tror vi är en bra grund för att bygga långsiktigt stark samverkan. Kunskap, förståelse och respekt för varandras uppdrag är avgörande för att skapa förtroende och tillit, grundstenar för att komma vidare i arbetet med att säkra samverkan.

Likaså är kunskap om målgruppen och målgruppens behov avgörande för viljan och strävan att stärka en strukturell samverkan. Var för sig har organisationerna en genuin kunskap. Det är viktigt att sträva efter att göra den gemensam, för att skapa samma bild av målgruppen och dess behov och för att tillsammans kunna möta dessa.

Processuell samverkan – utveckla rutiner för att säkerställa kvalitet och minska personberoende

På det processuella planet behöver kontakter och kontaktvägar vara synliggjorda och standardiserade, för att underlätta samverkan mellan myndigheter och för att göra samverkan mindre personberoende och mindre sårbar.

Att tydliggöra roller och förväntan kan bygga tillit och förtroende på ett organiserat sätt. Säkerställ att ni bygger in tillit i länken mellan er som organisationer, som en kvalitetssäkring av samverkan.

Fler behöver veta mer om vad samverkan egentligen innebär och vilka möjligheter det ger. En systematisk utbildning där både chefer och medarbetare deltar kan vara ett sådant sätt. Redan det gemensamma deltagandet i en sådan utbildning som bygger ny och utökad kunskap kan öka vilja och engagemang för samverkan.

3 UNDERLAG FÖR SLUTUTVÄRDERINGEN

Nedan följer det material som samlats in efter halvtidsrapporten, och som utgör underlag för denna slututvärdering. Det handlar om observationer av aktiviteter inom projektet och intervjuer med projektdeltagare, som genomfördes i maj 2019, samt intervjuer med personal i de verksamheter som samverkat, som genomfördes i november 2019. När personers kön anges är det utifrån utvärderarens uppfattning om detta – personerna har inte tillfrågats om hur de definierar sin könstillhörighet.

Vi beskriver även kortfattat den enkätuppföljning som projektet själva gjort med deltagarna och den förlängning av projektet som godkänts av ESF.

3.1 OBSERVATIONER OCH INTERVJUER UTIFRÅN DELTAGARNAS PERSPEKTIV

I maj 2019 deltog en av utvärderarna under tre dagar vid olika aktiviteter för deltagare i projektet samt ett Öppet hus som projektet anordnade för att informera om projektet för yrkesverksamma och allmänhet. Under dessa dagar genomförde utvärderaren både observationer av aktiviteter samt intervjuer med deltagare som var på plats.

Observationerna gjordes under två föreläsningar om kost inom ramen för Hälsa för alla och ett så kallat veckomöte inom ramen för Trampolinen där det just detta möte handlade om de horisontella principerna: jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.

Utöver detta deltog utvärderaren även vid ett Öppet hus. Det sistnämnda innebar en föreläsning om projektet som hölls av projektledaren, ett panelsamtal där projektledaren intervjuade fyra deltagare om deras upplevelse av projektet och en föreläsning där en representant från Trollhättan stad berättade om projektet utifrån ett arbetsgivarperspektiv.

Nedan redogörs för observationerna och intervjuerna. Även panelsamtalet har tagits in som underlag i sammanställningen av intervjuerna.

3.1.1 Observationer

Observationerna gjordes vid tre tillfällen. En föreläsning om kost inom ramen för Hälsa för alla som genomfördes vid två olika tillfällen för två olika grupper deltagare (förmiddag respektive eftermiddag) och ett veckomöte inom ramen för Trampolinen som handlade om de horisontella principerna.

Fokus för observationerna var vilken nytta föreläsningarna kan sägas ha i relation till projektets syfte samt förutsättningarna för deltagarna att delta.

3.1.1.1 Föreläsningar om kost (Hälsa för alla)

Vid den första föreläsningen om kost var 10 deltagare närvarande och vid den andra var 8 deltagare närvarande. En knapp majoritet av de närvarande var kvinnor.

De två föreläsningarna genomfördes på ett liknande vis. Föreläsaren gick igenom grundläggande kunskaper om olika livsmedel, dess näringsinnehåll

och vad som är viktigt att tänka på för en balanserad kost. Det var framförallt föreläsaren som pratade men deltagarna aktiverades vid flera tillfällen genom att föreläsaren ställde frågor om deras egna kosthållning och erfarenheter av olika livsmedel.

Vid båda föreläsningarna var ungefär hälften av deltagarna aktiva genom att svara på frågor från föreläsaren. Föreläsaren bjöd även in deltagarna till att ställa egna frågor, vilket 2-3 personer vid respektive tillfälle gjorde. Fler kvinnor än män var aktiva. Deltagarna interagerade sällan med varandra, men vid de få tillfällen det skedde var det på ett trevligt sätt.

Föreläsaren uppvisade ett gott bemötande av deltagarna, och utvärderaren uppmärksammade inga uttryck för stereotypa uppfattningar eller fördomar - vare sig från föreläsaren eller deltagarna. Föreläsaren använde sig av korta pauser var tjugonde minut där deltagarna ombads sträcka på sig för att förbättra koncentration och fokus. Projektledaren, som närvarade, påtalade behov om att sitta ergonomiskt (fötter och blick åt samma håll, så att man inte sitter snett). På eftermiddagen öppnades ett fönster på grund av dålig ventilation, vilket gjorde att vissa störande ljud kom in utifrån.

3.1.1.2 Veckomöte, horisontella principer (Trampolinen)

Vid veckomötet närvarade cirka 10 deltagare, varav en majoritet var kvinnor.

Under mötet gick föreläsaren igenom de horisontella principerna: jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. Det handlade bland annat om vad begreppen betyder, dess koppling till gällande lagstiftning i Sverige samt hur de präglar projektets arbete och till vis del arbetsmarknaden (exempel på ojämställdhet, otillgänglighet och diskriminering nämndes).

På samma sätt som vid föreläsningarna om kost uppvisade föreläsaren ett gott bemötande av deltagarna. Utvärderaren uppmärksammade inga uttryck för stereotypa uppfattningar eller fördomar, vare sig från föreläsaren eller deltagarna. Deltagarna interagerade sällan med varandra, men vid de få tillfällen det skedde var det på ett trevligt sätt. Föreläsaren bad även vid detta tillfälle deltagarna att ställa sig upp var tjugonde minut för att förbättra koncentration och fokus.

Även vid veckomötet var det framförallt föreläsaren som pratade men deltagarna bjöds vid flera tillfällen in att såväl svara på som att ställa frågor. Vid dessa tillfällen var det framförallt kvinnor som var aktiva. Samtliga kvinnor satt också längst fram i rummet, närmast föreläsaren, medan männen satt längst bak. I slutet av mötet användes en så kallad fyra-hörnsövning där deltagarna fick ställa sig i olika hörn beroende på deras ställningstagande i olika frågor. Under övningen var både kvinnor och män aktiva.

3.1.2 Kort diskussion om utvärderarens intryck

Både föreläsningarna om kost och veckomötet om de horisontella principerna uppfattas ha genomförts på ett engagerande och tillgängligt vis för deltagarna. Föreläsarnas genomgångar varvades med interaktiva inslag där de som närvarade uppmuntrades att delta genom att svara på eller ställa egna frågor. Man tog även flera pauser. Ämnena (kost och horisontella

principer) verkade också engagera flera av deltagarna, vilket kom till uttryck i de frågor och diskussioner som initierades av de själva.

Det är utvärderarens uppfattning att dessa positiva inslag (interaktion och deltagarnas intresse för ämnena) kan nyttjas mer. De interaktiva delarna var förhållandevis små i relation till föreläsarnas genomgångar. Det var också tydligt att det vid dessa tillfällen blev fler som aktivt deltog. Fyra-hörns-övningen under veckomötet var till exempel enda gången som både kvinnor och män deltog i lika stor utsträckning.

Antalet observationer och deltagare var få, vilket betyder att den uppfattade skillnaden i kvinnors och mäns aktivitet kan vara en slump. Men att använda sig av flera sätt att föreläsa och diskutera är utifrån utvärderarens egna erfarenhet ett bra sätt att ge fler chansen att delta på sina egna villkor. När de interaktiva momenten enbart består av att föreläsaren ställer frågor till hela gruppen finns det risk att enbart de som känner sig bekväma med att prata inför andra deltar. Mer interaktiva moment, såsom bikupor och metoder såsom fyra-hörn, hade kunnat användas för att få fler att delta och på så vis ta del av det sociala sammanhanget.

Det var även tydligt att flera deltagare uppfattade föreläsningens och veckomötets ämnen som intressanta, men föreläsarna hade kunnat göra tydligare kopplingar mellan ämnena och deltagarnas egna situation/projektets syfte för att öka intresset än mer och, möjligtvis, göra det intressant för fler. Kan till exempel en sund och balanserad kosthållning motverka stress samt psykisk och fysisk ohälsa? Varför är det viktigt för arbetstagare att ha kunskaper om ojämställdhet, otillgänglighet och diskriminering på arbetsplatser och arbetsmarknaden?

3.1.3 Intervjuer

Fem intervjuer genomfördes: två med kvinnor och tre med män. Tre av intervjuerna varade i 15 minuter vardera, en i 30 minuter och en i 40 minuter. De kortare intervjuerna (15 minuter) genomfördes vid fikapausen under projektets aktiviteter och de längre genomfördes vid inbokade tillfällen efter aktiviteter. Utvärderaren deltog även som åhörare och ställde frågor vid ett panelsamtal mellan fyra deltagare (tre kvinnor och en man) som projektledaren modererade.

Intervjuerna var semistrukturerade och följde en intervjuguide (bilaga 2). Utvärderarens frågor som ställdes vid panelsamtalet utgick även de från intervjuguiden för att komplettera underlaget från intervjuerna.

Underlaget från intervjuerna har sammanställts och analyserats, vilket ledde till att vissa teman framträdde. Materialet presenteras utifrån dessa teman:

- En hög grad av nöjdhet bland deltagarna.
- Deltagarna upplever en positiv progression och oväntad nytta med sitt deltagande.
- Deltagarna upplever ett bra bemötande.

3.1.3.1 En hög grad av nöjdhet bland deltagarna

Samtliga intervjuade, inklusive de som deltog i panelsamtalet, återkom vid flera tillfällen till hur nöjda de är med sitt deltagande. När vi pratade om vilka förväntningar och förhoppningar de hade gått in med i projektet handlade det

framförallt om "att komma tillbaka till normalt liv". Även om inte alla upplevde att de är där idag, så menade alla att de är på väg dit. De positiva omdömena rörde framförallt den flexibilitet och variation av aktiviteter som projektet tillhandahåller.

Det var också vanligt att de intervjuade på olika sätt pratade om "låga trösklar". Det beskrevs bland annat som att få delta utifrån sina egna förutsättningar och behov, och att detta anpassas dag efter dag – beroende av ens mående. Flera av de intervjuade återkom till att deltagandet upplevs som kravlöst, och att de uppskattar att de inte behöver vara med på allt som arrangeras. Flexibiliteten, variationen av aktiviteter och de låga trösklarna var något som flera av de intervjuade nämnde som unikt med Friska vindar, i jämförelse med insatser de tidigare varit med i.

Projektet har också, enligt de intervjuade, byggt upp en känsla av social gemenskap och trygghet. Att komma till aktiviteterna har för alla intervjuade betytt att de brutit den sociala isolering som på olika sätt och under en varierande tidslängd präglat deras liv.

Även nyttan med de olika aktiviteterna, såsom föreläsningarna om kost och veckomötena, diskuterades under intervjuerna. Flera av de intervjuade ser mötena framförallt som ett sätt att bryta negativa tankemönster, att få samhällsinformation och att få delta i diskussioner om olika ämnen. På det viset kanske inte ämnet i sig spelar så stor roll, enligt några av de intervjuade, så länge det engagerar och motiverar. Det handlar om att få ny kunskap, information och perspektiv. Att få lyssna till och, för vissa, diskutera aktuella samhällsfrågor. Det i sig kan leda till såväl en social som intellektuell stimulans och skapa självförtroende.

3.1.3.2 Deltagarna upplever en positiv progression och oväntad nytta med sitt deltagande

Alla deltagare får i Friska vindar personliga mål som de arbetar utifrån. För de intervjuade har det till exempel handlat om att få fasta rutiner i sin vardag, att börja studera, byta yrkesbana, att börja cykla igen eller kort och gott att må bra.

Samtliga intervjuade upplever en positiv progression utifrån sina mål, även om flera berättade om hur denna utveckling går upp och ned. Ett par av de intervjuade pratade också om en rädsla för vad deras utveckling betyder i ett längre perspektiv, när de förväntas lämna projektet. Detta beskrivs som en baksida av den trygghet och gemenskap som byggs upp i projektet: rädslan att man en dag ska lämna den.

Utöver dessa personliga mål diskuterades även saker som hänt mer oväntat, som deltagarna inte hade förutsatt eller planerat för. Den sociala gemenskapen nämndes av flera som en sådan oväntad nytta: att träffa nya personer, få vänner och att alla har olika bakgrunder.

En annan oväntad nytta som kom upp flera gånger var att aktiviteterna i projektet leder till att man tar tag i andra vardagliga sysslor. När man ändå ska iväg till en föreläsning eller annan aktivitet så kan man till exempel stanna till på posten eller handla – saker som man tidigare inte orkat göra.

3.1.3.3 Deltagarna upplever ett bra bemötande

Samtliga intervjuade upplever att de själva och andra bemöts på ett positivt sätt av såväl projektets personal som de andra deltagarna. De upplever också att alla kan delta på lika villkor.

När det kommer till utbildningarna om de horisontella principerna har de intervjuade olika erfarenheter och perspektiv. Två av de intervjuade har inte deltagit på några aktiviteter eller hört så mycket om jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering. De som har deltagit upplever dock att det gett lärdomar. Två av männen som intervjuades hade längre utläggningar om deras upplevelse av dessa perspektiv. En av de intervjuade pratade till exempel om att han utifrån samtal om machokultur lärt sig mer om sig själv och hur han bemöter andra. Han berättade att han i ett första steg försöker att inte köna människor, utan först och främst se andra som personer. Han upplever att det på så vis är lättare att lära känna nya vänner. En annan deltagare berättade om hur han lärt sig mycket om sin egen uppväxt, som enligt honom till stor del präglades av begränsande könsroller i hans familj.

3.1.4 Kort diskussion om utvärderarens intryck

Utifrån intervjuerna och panelsamtalet är det tydligt att projektet lyckats väl i sitt bemötande av och stöd till deltagarna. Det individanpassade upplägg som projektet arbetat utifrån kan på så vis sägas ha varit framgångsrikt. Detta är också något som bekräftas i intervjuerna med personal från de samverkande verksamheterna som presenteras alldeles strax samt i projektets egna uppföljning som presenteras därefter. Vi återkommer med andra ord till detta.

Det är också värt att lyfta fram hur flera av de intervjuade, utifrån vår förståelse, lyfter fram sina perspektiv på syftet med aktiviteterna. Det kan på det sättet komplettera vår förståelse av våra observationer. Det handlar framförallt om den trygghet och sociala gemenskap som verkar ha byggts upp. I underlaget går också att läsa ut hur aktiviteterna kan ha förmågan att underlätta för individen att på olika sätt delta i och känna kopplingar till sin omkringliggande miljö. Det kan, som beskrevs ovan, handla om att vara del av ett socialt sammanhang, att ta del av intressanta och aktuella samtalsämnen tillsammans med andra (som kost och jämställdhet) eller att utföra vardagliga sysslor i deras omkringliggande samhälle – sysslor som annars kanske inte utförts.

Detta kan förstås som möjlig stegförflyttning för individerna med bäring på det vi känner till om den så kallade KASAM-modellen. Modellen beskriver den "Känsla av Sammanhang" som olika typer av delaktighet kan ge. Enligt modellen skapar KASAM en upplevelse av mening, som i sig leder till en bättre upplevd livskvalitet och hälsa. Flera studier visar att en hög nivå av KASAM uppvisar ett negativt samband med mental ohälsoproblematik hos olika patientgrupper.² Vi lyfter detta då KASAM är en grundläggande

² T.ex. Langius-Eklöf *et al* 2004. "Well-being and sense of coherence during pregnancy"; Arvidsson & Spennare 2016. "Sjuksköterskors erfarenheter att vårda patienter med drogmissbruk i sjukvården"; Langius-Eklöf *et al* 2011. "The impact of sense of coherence on quality of life and self-care ability after an interactive patient education programme for patients with heart failure." KASAM har även undersökts i en strukturerad metastudie, som omfattade 471 publikationer, av Eriksson & Lindström (2005): "Validity of Antonovsky's sense of coherence scale: a systematic review." De drar slutsatsen att "the [sense of coherence] scale seems to be a reliable, valid, and cross culturally applicable instrument measuring how people manage stressful situations and stay well."

utgångspunkt i vår förståelse för arbetet i Friska vindar, där mycket handlat om att skapa ett socialt sammanhang för att stötta målgruppen i deras stegförflyttning mot ett bättre mående och, i längden, sysselsättning.

3.2 INTERVJUER MED PERSONAL I SAMVERKANDE VERKSAMHETER

Fem intervjuer har genomförts med representanter för verksamheter som samverkat i Friska Vindar. Det handlar om en personalstrateg och en socialsekreterare från Trollhättan stad, en arbetsförmedlare på Arbetsförmedlingen, en försäkringshandläggare på Försäkringskassan och en rehabkoordinator på en vårdcentral. Samtliga intervjuade var kvinnor. Intervjuerna varade alla i cirka 60 min vardera. Även här var intervjuerna semistrukturerade, vilket innebär att de följde en intervjuguide (bilaga 3).

Underlaget från intervjuerna har även här sammanställts och analyserats, vilket ledde till att vissa teman framträdde i de intervjuades svar. Det är utefter dessa teman som underlaget presenteras nedan:

- Projektet har på ett framgångsrikt sätt erbjudit individanpassade första steg i rehabiliteringen – steg som tidigare inte funnits.
- Projektet har avlastat och underlättat för personal i de intervjuades verksamheter.
- Projektet och dess aktiviteter passar inte alla individer, men det finns olika uppfattningar om det passat vissa grupper mer än andra.
- Samverkan mellan verksamheterna har utvecklats men upplevs till viss del vara för personbunden.

3.2.1 *Projektet har på ett framgångsrikt sätt erbjudit individanpassade första steg i rehabiliteringen – steg som tidigare inte funnits.*

Flera av de intervjuade beskriver Friska vindar och dess aktiviteter som första steg i rehabiliteringen för deltagarna, och att det är det som kan sägas vara det unika med projektet. Det handlar om aktiviteter där kravnivåerna är låga men som succesivt kan öka när deltagare varit redo för det.

Det handlar då inte om krav som har att göra med att komma i arbete. Istället har det beskrivits som en "mjukare" kravbild. Det handlar om grundläggande förutsättningar för att kunna delta vid projektets aktiviteter: som att komma upp på morgonen, att ta sig hemifrån och att träffa andra människor.

Det är också, enligt de intervjuade, krav som har kunnat anpassas efter deltagarnas dagsform. "Man går dit, man gör det man orkar och kan för dagen", som en av de intervjuade uttryckte det. En av de intervjuade beskriver det som att deltagarna i projektet dels får tillhöra ett sammanhang och dels blir sedda som individer.

Projektpersonalen upplevs av de intervjuade ha utgått från ett främjande perspektiv, alltså utifrån vad deltagarna kan och deras styrkor. Projektpersonalens bemötande av deltagarna lyfts genomgående i intervjuerna som en framgångsfaktor. Det upplevs vara ett upplägg som handlar om att bygga självförtroende hos deltagarna. Många av deltagarna

har en tuff bakgrund, med stora delar av sina liv som av olika anledningar inte fungerat. Att börja från "noll" har på så vis inneburit att först och främst känna att man duger och sedan bygga därifrån för att öka deltagarnas livskvalitet.

Detta har, enligt en av intervjuade, inneburit att man i nästa steg få deltagarna att bli mer aktiva, nyfikna och på sikt börja prata om mer arbetsrelaterade aktiviteter.

3.2.2 Projektet har avlastat och underlättat för personal i de intervjuades verksamheter

Samtliga av de intervjuade beskriver hur projektet på olika sätt avlastat och underlättat deras egna, kollegors och sina verksamheters arbete. Den intervjuade från Försäkringskassan uttryckte det enligt följande:

"För min del kan jag se att personerna är igång, att de har aktiviteter. Med de volymer vi arbetat med så har inte vi tid att träffa individerna så ofta. Det har känts som att personer som står långt ifrån arbetsmarknaden har någonstans bra att vara."

Utifrån vårdcentralens perspektiv upplevs att projektet blivit en "förlängd del av vården". Den intervjuade beskrev hur hon har kunnat ringa till projektets personal och fråga efter en plats i Friska vindar i fall där hon inte vetat vad hon ska göra för patienten. Tack vare den upparbetade kontakten finns också en förförståelse och förtroende för varandras verksamheter, som underlättar överlämningen av patienten, enligt den intervjuade.

Från arbetsgivarperspektivet, på Trollhättan stad, upplevs att man idag har en ökad tydlighet och systematik i arbetet med sjukskrivningar. Det har dels handlat om att tydliggöra chefernas ansvar men också om att föra in regelbundna möten där personalstyrkan går igenom och eventuella behov av insatser diskuteras. I staden har man även implementerat medicinsk yoga som regelbunden aktivitet som är öppen för alla anställda om dess chefer ser ett behov av det. Personal kan även träna på arbetstid, som del av ett förebyggande arbete. Allt detta har inte direkt koppling till Friska Vindar, men har utvecklats under tiden som projektet genomförts.

3.2.3 Projektet och dess aktiviteter passar inte alla individer, men det finns olika uppfattningar om det passar vissa grupper mer än andra

I intervjuerna ställdes frågor kring om projektet upplevs ha passerat vissa grupper mer än andra. Till exempel beroende av kön, modersmål, funktionsnedsättningar eller utbildningsbakgrund. Alla intervjuade nämner att projektet och dess aktiviteter inte passerat för alla deltagare. Däremot har det funnits olika uppfattningar om huruvida det kan generaliseras på gruppnivå. Gällande funktionsnedsättningar och utbildningsbakgrund nämndes inte några skillnader medan det upplevs ha funnits möjliga skillnader beroende av kön och modersmål.

Samtliga av de intervjuade har påpekat att det framförallt är kvinnor som varit deltagare i projektet, men att det står i proportion till projektets målgrupp. De flesta av de intervjuade har inte uppmärksammat några skillnader i förutsättningar att delta beroende av kön. En av de intervjuade har upplevt att kvinnor generellt sett har varit mer positiva än män som deltagit.

Missnöjet hos vissa män har till exempel rört svårigheter att prata om känslor. Men hon upplever att man i projektet försökt göra stegförflyttningar även här – att det i dessa fall räckt med att man varit närvarande vid sådana diskussioner men inte behövt delta aktivt.

En av de intervjuade menar att ett utökat språkstöd i projektet hade kunnat erbjuda plats för fler med utomeuropeisk bakgrund. Då hon inte uppfattat att det funnits ett sådant språkstöd i projektet har hon inte hänvisat dessa personer till projektet.

En av de intervjuade menar att det gemensamma för de deltagare som projektet inte passat för är en allt för svår och komplex livssituation. Det handlar om individer som är multisjuka och som har en väldigt påfrestande social och/eller ekonomisk tillvaro. Det kan då krävas mer insatser inom vården, till exempel psykiatri.

En annan skillnad som diskuterades var mellan deltagare som har en anställning och deltagare som inte har det. Det kan dock vara både en positiv och negativ faktor, enligt den intervjuade. För de som tidigare har trivts på sina arbeten och vill tillbaka är det positivt, men för de som inte vill tillbaka kan det vara negativt – det kan upplevas som en utmaning att behöva byta yrkesbana.

3.2.4 Samverkan mellan verksamheterna har utvecklats men upplevs till viss del vara för personbunden

Samtliga intervjuade vittnar om en utvecklad samverkan och förståelse för varandras verksamheter. De flesta nämner då också hur de tillsammans kan erbjuda mer för deras målgrupp sett till hur projektet har lett till att de kan erbjuda fler olika typer av aktiviteter. På så vis upplever flera att målgruppen för projektet – de som står långt ifrån arbetsmarknaden - synliggjorts och prioriterats.

En viktig del av den utvecklade samverkan är den nedkortade kontakttiden mellan verksamheterna. Genom projektet har man inom denna samverkan lärt känna varandra och på så vis förenklat den första kontakten. En nyckel har då varit att projektpersonalen tack vare sin erfarenhet haft kontakter i och förståelse för verksamheterna som samverkar.

Det sistnämnda är dock något som lyfts som en utmaning i det fortsatta arbetet. Flera av de intervjuade nämnde att mycket av arbetet bygger på personer och relationer. Det handlar också om erfarenhet av att jobba i respektive verksamhet och omvärldskunskap för att enkelt kunna manövrera i denna samverkansstruktur. Det är enligt flera av de intervjuade viktigt att skapa en erfarenhets- och kunskapsöverföring inom respektive verksamhet. Där kan dock en ytterligare utmaning vara den arbetsbelastning som präglar flera av verksamheterna.

Samtliga intervjuade uttrycker ett fortsatt intresse och eget ansvar att fortsätta samverkan även efter projektslut. Det handlar framförallt om att upprätthålla och utveckla de kontaktvägar runt individerna i målgruppen som upparbetats.

3.2.5 Kort diskussion om utvärderarens intryck

Deltagarnas berättelser och perspektiv bekräftas till stora delar av personalen i de samverkande verksamheterna. Det individanpassade och flexibla upplägg som utgår från deltagarnas behov och förutsättningar lyfts på liknande sätt fram av både deltagare och personal i de samverkande verksamheterna fram som det unika med Friska Vindar – något som inte fanns innan projektstart.

Projektet har byggt vidare på och utvecklat förutsättningarna för en god samverkan kring målgruppen. Det är tydligt att de intervjuade – som alltså representerar Trollhättan stad, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och en vårdcentral – har ett högt förtroende för projektet och dess personal. Detta är verksamheter och personer som behöver samverka för att lyckas skapa bättre förutsättningar för projektets målgrupp. Det är dock viktigt att lyfta att flera av de intervjuade upplever denna samverkan som fortsatt personbunden, som också nämndes i halvtidsrapporten. Detta är dock en utmaning som projektet har jobbat vidare med, som också syns i den plan för förlängningen av projektet som beskrivs längre fram.

Det kan också vara viktigt att undersöka om och i så fall på vilka sätt som stödet upplevs olika av grupper inom målgruppen, till exempel beroende av kön. Det finns inte underlag nog i denna utvärdering för att säga att så är fallet. Men det har kommit upp i såväl våra egna observationer som i en av intervjuerna. Detsamma gäller även andra möjliga skillnader som nämns ovan, till exempel gällande språkstöd.

3.3 PROJEKTETS EGNA UPPFÖLJNING

Projektet har, som tidigare nämnt, gjort en egen uppföljning av deltagarnas progression i projektet. Nedan ges en övergripande beskrivning av delar av denna uppföljning. Uppföljningen är bifogad denna rapport.

113 av de totalt 191 deltagarna i projektet har vid deras ingång i projektet och när de lämnat det svarat på frågan: "Hur upplever du din livssituation just nu?" (se bilaga 4 – bifogad fil). Av de svarande har 74% skattat en högre siffra vid avslut än vid start. 2018 var det genomsnittliga startvärdet (skala 1-100) för dessa ca 33 och avslutsvärdet ca 57. 2019 var det genomsnittliga startvärdet ca 35 och avslutsvärdet ca 52. 15% har skattat samma nivå och 11% har skattat en lägre. Detta går att koppla till projektets mål om att 70% ska uppleva en förbättrad hälsa. Det återspeglar även det som framkommit i intervjuerna ovan. Det har till viss del gjorts uppföljning uppdelad på kvinnor och män. Detta gäller dock enbart för deltagare aktiva i projektet 2019. Givet ett litet underlag, särskilt när det gäller män, är det vår bedömning att det inte är möjligt att dra några slutsatser gällande eventuella skillnader beroende av kön.

Projektets egna uppföljning innefattar även en längre enkät som riktats till deltagare, där deras upplevelse av stödet i projektet är i fokus (se bilaga 5 – bifogad fil). Det handlar bland annat om deltagarnas upplevelse av nyttan i stödet som erbjudits, delaktighet i att bestämma vilket stöd som ska ges, om ens egna erfarenheter använts, om man känner sig mer redo för att arbeta och om det finns en planering för tiden efter projektet (det sistnämnda ställdes enbart vid avslut). Här svarade 75 deltagare vid start och 77 deltagare vid avslut (samtliga svarade inte på alla frågor). På ett

övergripande plan framgår det även här att deltagarna är nöjda med insatserna i projektet. På det övergripande planet går det även att se ett mönster, där kvinnor generellt sätt uttrycker en större grad av nöjdhet än män. Däremot är kvinnor i tydlig majoritet, vilket betyder att en sådan jämförelse och eventuella slutsatser ska göras med försiktighet.

Värt att notera gällande ovannämnd enkät är att 82% av de svarande uppger att en planering för vad som ska hända efter projektet har påbörjats (30% svarade till stor del, 30% svarade till mycket stor del och 16% svarade helt och hållet) och att en majoritet även anser att planeringen är tillräcklig och att det som är påbörjat kommer påbörjas i rimlig tid (26% svarade till stor del, 19% till mycket stor del och 41% svarade helt och hållet). Detta kan ses i relation till den oro som vissa av deltagarna uttryckte kring vad som ska ske efter deras deltagande i projektet.

En enkät har också genomförts med fokus på deltagarnas perspektiv på de horisontella principerna (se bilaga 7 – bifogad fil). Av totalt 40 svaranden har 29 svarat att de erbjudits ta del av föreläsningar om principerna, varav 17 också gjort det. Det ges flera exempel på vad detta betytt för de som deltagit, som liknar det som lyftes av två av de intervjuade deltagarna ovan. Det handlar med andra ord om att det lett till att deltagare reflekterat kring bland annat bemötande och hur deras egna omgivning präglas av olika typer av ojämställda och ojämlika strukturer. Det är enbart 22 som svarat att de anser att projektet genomförts jämställt, tillgängligt och icke-diskriminerande. För övriga svaranden saknas dock svar, det är alltså ingen som svarat nej på frågan.

När det gäller frågan om deltagare faktiskt kommit närmare arbete eller studier kan detta ses i relation till ytterligare delar av den uppföljning som projektet gjort (bilaga 6 – bifogad fil). Enligt denna har 52% nått rehabilitering mot arbetsmarknaden eller studier (målet för projektet var 50%) och 19% har påbörjat förvärsarbete, eget företagande eller gått vidare till studier (målet för projektet var 25%). 8% anges vara aktivt inskrivna som arbetsökande hos Arbetsförmedlingen och 19% har avslutats på grund av sjukdom..

3.4 FÖRLÄNGNING, FRISKA VINDAR 2.0

Projektet kommer med beviljade medel från ESF att fortsätta i ytterligare ett år (se uppdragsbeskrivning i bilaga 8 – bifogad fil). I fortsättningen kommer Hälsa för alla, Trampolinen och Friska vindar slås samman i en insats: Friska Vindar 2.0. Som syfte anges bland annat att det för myndigheterna ska bli enklare att samarbeta med en insats istället för flera. Man hoppas också att detta ska leda till en fortsatt utvecklad samverkan. I fortsättningen kommer man också arbeta med en bredare målgrupp, där sjukskrivning inte längre kommer att vara ett krav. Man kommer även ha en särskild del, där Trollhättan stad riktar in sig på personer som erhåller försörjningsstöd.

Vi ser det som positivt att man i och med fortsättningen får möjlighet att fortsätta arbeta med den samverkansstruktur som utvecklats under Friska Vindar. I beskrivningen av projektet framgår också att denna samverkan utgår från att respektive part (Västra Götalandsregionen, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Trollhättan stad) utser ansvariga personer och att dessa personer tilldelats en rollbeskrivning och ansvarsområden. Detta ligger

alltså i linje med det som tagits upp tidigare gällande samverkan, både i halvtidsrapporten och i denna slutrapport.

4 SLUTSATSER

Slutrapporten har ämnat svara på om och i så fall hur projektet lyckats uppnå sitt syfte, vilket har varit att:

- återföra personer som varit sjukskrivna till arbetsmarknad eller studier,
- utveckla de deltagande aktörernas arbete med målgruppen,
- utveckla samverkan mellan nämnda aktörer.

Gällande den första delen. Som tidigare nämnt anser vi, utifrån det underlag som presenterats ovan, att projektet lyckats stärka deltagarna och deras förutsättningar att på sikt komma åter i arbete eller studier. Inte minst utgår detta från deltagarnas egna utsagor, dels i vår egna undersökning och dels i projektets egna uppföljning.

Det ska nämnas att ett underlag från intervjuer och självskattningar är svårtolkade. Personers hälsa och livskvalitet är också beroende av många andra faktorer som ligger utanför projektet. Det finns därmed ett problem om kontrafaktisk utveckling – alltså hade samma resultat uppnåtts även utan insatsen i fråga? Detta är ett samband som inte kan bevisas inom ramen för denna utvärdering. Men utifrån vår samlade bedömning av det underlag som presenterats ovan anser vi att projektet arbetat på ett framgångsrikt sätt för att i första hand stärka deltagarna och deras hälsa vilket i sin tur kan öka deras förutsättningar att komma vidare i sysselsättning.

Ett medskick för förlängningen av projektet är, som även det nämnts tidigare, att fortsätta undersöka om och i så fall på vilka sätt arbetssätten passar vissa mer än andra i målgruppen. Detta är särskilt intressant och relevant utifrån att det förlängda projektet innebär att målgruppen breddas. Innebär det till exempel en mer jämn fördelning mellan kvinnor och män? Finns det då ytterligare exempel att finna på skillnader i deltagares upplevelse av stödet beroende av kön? Kommer breddningen av målgruppen innebära behov av språkstödande insatser?

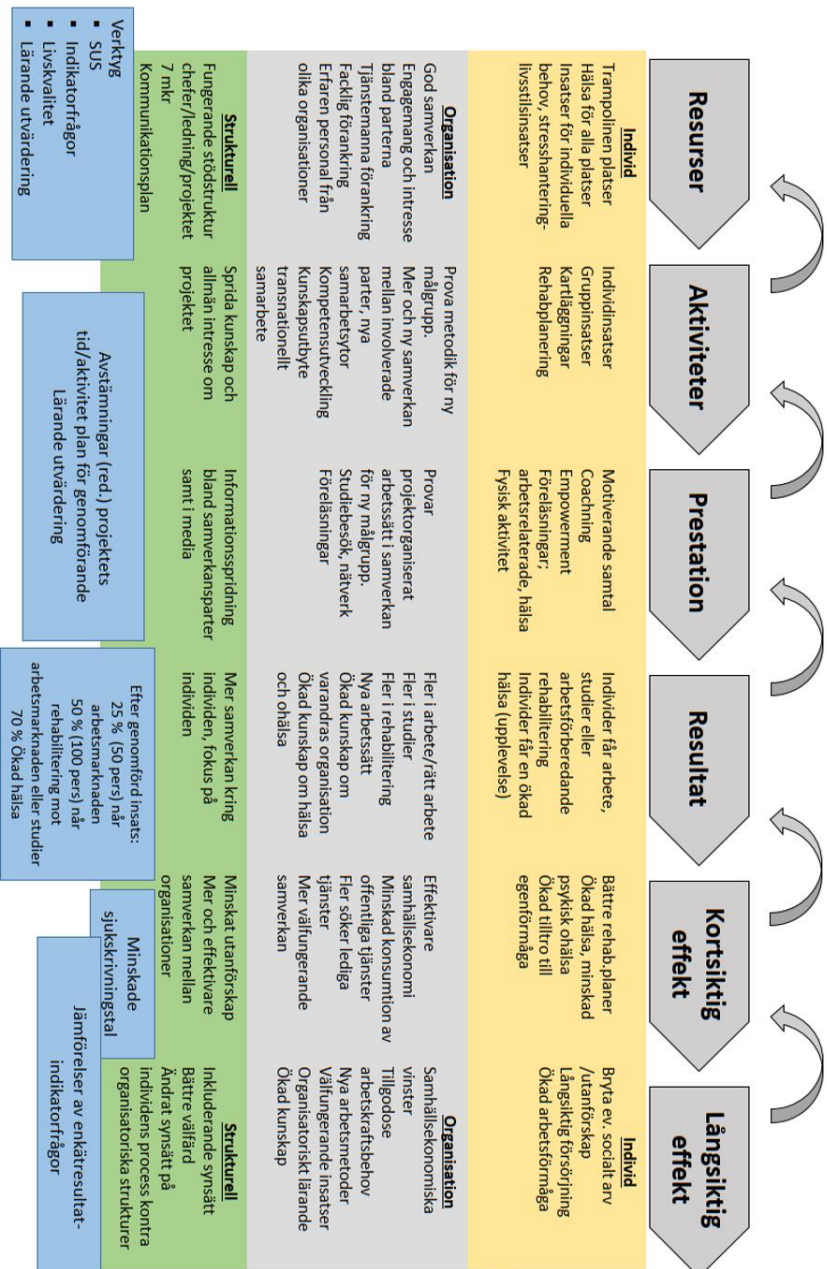
Gällande den andra och tredje delen är det vår bedömning att de deltagande aktörernas arbete med målgruppen har utvecklats. I intervjuerna med personal från de samverkande verksamheterna nämns att projektet erbjudit ett första steg i rehabiliteringen för målgruppen – ett steg som tidigare inte upplevts ha funnits. Målgruppen är även, som nämnts, ny för projektägaren. Det framkommer också att antalet insatser blivit fler och breddats, vilket givit personalen fler verktyg. Detta är också något som bekräftas utifrån deltagarnas upplevelse av stödet. Samverkan genom projektet har också, enligt flera av de intervjuade från verksamheterna, lett till en ökad förståelse för varandras verksamheter.

Det är också relevant att lyfta fortsättningen av projektet. I den uppdragsbeskrivning som tagits fram framgår en tydlig rollfördelning mellan personer från de samverkande verksamheterna. Vi förstår detta först och främst som en processuell samverkan. Utifrån denna samverkan ser vi också möjligheter att fortsätta utveckla arbetet med målgruppen utifrån ett mer strukturellt perspektiv. Det handlar då om att beskriva och utveckla hur man arbetar för att minska det personbundna i samverkan. Arbetet med målgruppen kan, som tidigare nämnt, tendera att bli fragmentiserat och det finns en risk att individer faller mellan stolarna. Hur sprids intresset,

kunskapen och erfarenheten kring samverkan vidare in i respektive verksamhet? Hur säkras en sömlös övergång mellan de olika verksamheternas uppdrag och ansvar?

5 BILAGOR

Bilaga 1 - Förändringsteori

Bilaga 2 – Intervjuguide deltagare

Deltagarnas upplevelse

- Hur länge har du kommit till hälsa för alla/trampolinen?)
- Vad har du hittills gjort när du varit här?
- Hur fick reda på möjligheten att komma hit?
- Vilken typ av information fick du när du introducerades för hälsa för alla/trampolinen?
- Fick du tillräckligt med information? Hade du behövt information om något annat? Eller få den presenterad på ett annat sätt?
- Vad hade du för förväntningar på hälsa för alla/trampolinen?
- Stämmer din upplevelse av hälsa för alla/trampolinen överens med den information du fick i början?

Deltagarutveckling

- Har du något särskilt mål med att delta i hälsa för alla/trampolinen?
- Har du själv fått vara med och sätta mål?
- Har du själv fått välja vilka aktiviteter du vill delta på för att kunna nå dessa mål?
- Upplever du att du och personalen jobbar mot samma mål?
- Vad innebär hälsa för alla/trampolinen för dig? Har det påverkat hur du mår? Upplever du att du kommit närmare ett arbete eller studier?
- Har hälsa för alla/trampolinen lett till något du inte trodde skulle hända?

Bemötande, JTI (jämsällldhet, tillgänglighet, icke-diskriminering)

- Upplever du att du får tillräcklig med stöd av personalen? Är det något du skulle vilja förändra?
- Arbetar ni i grupper i aktiviteterna? Hur delas grupperna in? Upplever du att alla då har möjlighet att delta på lika villkor?
- På vilka sätt har jämsällldhet, tillgänglighet och icke-diskriminering tagits upp? Vad tar du med dig från detta?

Nästa steg

- Har du varit med i liknande insatser tidigare? Kan du jämföra hälsa för alla/trampolinen med de du tidigare varit med på? Är det något särskilt med hälsa för alla/trampolinen som utmärker sig?
- Hur länge kommer du att vara med här? Vad hoppas du är nästa steg? Tror du det är möjligt? Får du stöd i att ta det steget?
- Är det något annat du vill lägga till, som jag kanske missat?

Bilaga 3 – Intervjuguide personal

Bakgrund

- Vad arbetar du med? På vilka sätt har du kommit i kontakt med projektet Friska vindar?
- Vilken målgrupp arbetar du med? Är det densamma som projektet riktar sig till?

Efterlevnad

- Vad är din bild av Friska Vindar? Vad har utvecklats/förändrats sen projektet startade? Hur har det påverkat ditt arbete?
- Vad innebär det förändrade arbetssättet för målgruppen?
- Ser du att det förändrade arbetssättet passar vissa ur målgruppen bättre än andra? Om så är fallet, vad? Finns det några som gynnas särskilt? Finns det några som arbetssättet inte passar? (t.ex. jmf personer med och utan anställning, horisontella principer) Kan arbetssättet förändras vidare, så att det passar fler?
- Är det tydligt för dig vem/vilka det är som har ansvar för att driva förändringsarbetet vidare? I er verksamhet? I andra berörda verksamheter?

Användbarhet

- Är det förändrade arbetssättet framgångsrikt enligt dig? Varför, varför inte? (t.ex. har personer ur målgruppen fått rätt typ av insatser?)
- Har projektet lett till en utvecklad kontakt med andra verksamheter? På vilka sätt? (t.ex. samverkan, förståelse för varandra, interna anpassningar/förändringar) Vad innebär det för dig? Vad innebär det för målgruppen?

Exponering

- Har det varit tydligt för dig vad som förväntas av dig och din organisation för att ni ska kunna bidra till projektet? Har ni fått den information och stöd som behövs?
- Passar arbetssättet dig och dina kollegor?

Programdifferentiering

- Ser du några andra sätt som man kan arbeta på, för att ge målgruppen det stöd de behöver? Om så är fallet, hur?
- Vilka för- och nackdelar finns med andra sätt att arbeta?

Bilagor 4 – 8 finns som bifogade filer till rapporten.

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande analys- och teknikkonsultföretag. Vi verkar på våra lokala marknader med stöd av global expertis. Som tekniska experter och strategiska rådgivare har vi tillgång till ingenjörer, tekniker, naturvetare, planerare, utredare och miljöspecialister liksom professionella projektörer, konstruktörer och projektledare. Vi erbjuder hållbara lösningar inom Hus & Industri, Transport & Infrastruktur och Miljö & Energi. Med drygt 39 000 medarbetare på 500 kontor i 40 länder medverkar vi till en hållbar samhällsutveckling. I Sverige har vi omkring 4 000 medarbetare.

WSP Sverige AB
121 88 Stockholm
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10 7225000
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

